



NUUG

Møllergata 24
0179 Oslo

Tlf: +47 85234290
Kontonr: 7050.20.09921
Orgnr: NO 979 629 079
E-post: sekretariat@nuug.no
Hjemmeside: <http://www.nuug.no/>

Oslo, 1. november 2007

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
postmottak@jd.dep.no

Deres ref.: 200705911 EO MHG/bj

Høringsuttalelse om forskrift til den nye offentlighetsloven

NUUG takker for muligheten til å kommentere Justis- og politidepartementets arbeid med ny forskrift til offentlighetsloven¹. NUUG er en ikke-kommersiell forening for profesjonelle databrukere, programvareutviklere og driftspersonell. Foreningen har fokus på åpne standarder, fri programvare og UNIX-lignende operativsystemer. Foreningen ble dannet i juni 1984, da med formål å stimulere til økt interesse og bruk av UNIX, samt å skape gode vilkår for utveksling av informasjon og erfaring mellom brukere. NUUG er tilknyttet USENIX som en nasjonal gruppe. I tillegg fungerer NUUG som kontaktorgan mot andre internasjonale grupper og organisasjoner med tilsvarende interesseområder. NUUGs kartgruppe består av folk med interesse for kart og georeferert informasjon, og er en nasjonal gruppe av OpenStreetMap-prosjektet.

Denne uttalelsen er ført i pennen av Tobias Brox, med innspill fra Knut Arne Bjørndal, Magne Mæhre og NUUGs leder Petter Reinholdtsen.

Forslag til forskrifter ser generelt sett bra ut, vi setter bl.a. pris på at det eksplisitt er fastslått at man ikke kan kreve inn kopi-avgift på informasjon sendt pr elektronisk post.

Vi ser av forslag at departementet ønsker at dagens system med prising og salg av digitale kartdata skal fortsette. Vi i NUUG tror at de samfunnsøkonomiske konsekvensene av et frislipp av kartdata vil være veldig mye større enn statens inntekter på kartsalg, og at dagens prisingspolitikk derfor ikke bør fortsette.

Kombinasjon av ulike offentlige og private datasett gir nye muligheter for produkter og applikasjoner. Det offentlige har til en viss grad begynt med dette, der man f.eks. kan kombinere meteorologiske data og sjøkart, men dette er kun tilgjengelig på web og det er ikke mulig å ta med seg ut i båten. Man kan heller ikke inkludere egne datasett i disse.

Fri programvare og åpne nett-tjenester er en trend i tiden, i NUUG har vi opplevd at fri programvare som Linux til en stor grad har tatt over hele UNIX-markedet. Internett domineres også av fritt tilgjengelige tjenester. Utvikling av fri programvare og fritt tilgjengelige nett-tjenester hindres effektivt så lenge datagrunnlaget ikke er fritt. Gjennom et frislipp av kartdata blir mulighetene for nye programmer og tjenester mye større, og vi tror hvermannsen vil oppleve et økt tilbud av applikasjoner, både kvantitativt og kvalitativt.

Høy pris og mange bruksbegrensninger på kartdata medfører imidlertid en høy terskel for å utvikle kartsystemer. Det er i dag vanskelig for mindre aktører å komme inn i markedet, og markedet preges av få aktører og lavt tilbud. Aktørene vil heller ikke prioritere marginale nisjer, blant annet har Røde Kors hatt problemer med dette².

¹<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2007/Horing---forskrift-til-den-nye-offentleg/-2.html?id=479724>

²<http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/nrk.ostafjells/buskerud/4718651.html>

Med en prisingspolitikk vil mye ressurser brukes på å utvikle bruksbegrensninger - eksempelvis krever sjøkartdata i Norge spesielt godkjente lesere. Rocknes hadde tilgang på oppdaterte kartdata, men med den kartplotteren de hadde ombord var de nødt til å bruke britiske kartdata. Vi ser ikke bort fra at Rocknes-forliset hadde vært unngått med fri tilgang til kartdata³.

Med dagens situasjon blir også mye ressurser lagt ned i å lage konkurrerende tjenester. OpenStreetMap-prosjektet er helt fritt og basert på frivillig innsats, a la Wikipedia⁴. OpenStreetMap har kommet et langt stykke med å kartlegge verden. Det er i dag over 16 tusen bidragsyttere i OpenStreetMap-prosjektet. De fleste gatene i Oslo er allerede lagt inn⁵.

Google leverer også mange karttjenester, og de har i dag veldig god dekning, særlig i USA hvor de har fri tilgang til kartmateriale vedlikeholdt av det offentlige, men også f.eks. i Bergen hvor de har fått flyfoto fra Bergen Kommune. Selv om Googles kartdata ikke er fritt tilgjengelig har man i dag mange muligheter til å integrere egne datasett og produkter mot Google Maps og Google Earth. Eksempelvis kan værdata lastes inn i Google Earth⁶, og Google Maps kan til en viss grad integreres mot diverse webapplikasjoner.

Dersom man gir ut statens kartdata uten bruksbegrensninger, vil tjenester som OpenStreetMap og Google Earth bli både bedre og supplert med flere konkurrenter. Alternativet, slik vi ser det, er at Statens Kartverk vil gli over til å bli en nisjeleverandør kun ovenfor bransjer som har et særskilt høyt krav til detaljerte kart.

For foreningen NUUG

Petter Reinholdtsen
Leder i NUUG

³<http://www.stortinget.no/dok15/2003/dw-200304-521.html>

⁴<http://www.wikipedia.org/>

⁵<http://www.openstreetmap.org/?lat=59.94246&lon=10.93098&zoom=15&layers=0BT>

⁶http://www.yr.no/om_yrno/1.2414504